

—
Türk
Edebiyatı
Roman
—

PERİ

Menekşe
Toprak

Menekşe Toprak, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Berlin ve İstanbul'da yaşayıp yazıyor. Edebiyata öykü yazarak başlayan yazarın eserleri Almanca, Fransızca, İngilizce, İtalyanca ve Sırpçaya çevrildi. *Ağtın Sonu* adlı romanı 2015 yılında Duygu Asena Roman Ödülü'ne, *Arı Fısıltıları* romanı ise 2019-Ankara Üniversitesi Roman Ödülü'ne değer görüldü. Yazar son olarak *Dejavu* adlı roman projesiyle Berlin Kültür Senatörlüğü'nün 2021 edebiyat bursunu kazandı. Eserleri: *Valizdeki Mektup* (öykü) *Hangi Dildedir Aşk* (öykü), *Temmuz Çocukları* (roman), *Ağtın Sonu* (roman) *Arı Fısıltıları* (roman), *Dejavu* (roman).

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Ağtın Sonu

Dejavu

Temmuz Çocukları

PERİ

Yazan: Menekşe Toprak

Editör: Aslı Güneş

Yayın hakları: © 2026 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Ocak 2026 / ISBN 978-625-5683-78-6

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Cüneyt Çomoğlu

Sayfa uygulama: Taylan Polat

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Peri

Menekşe Toprak

İp atlamaca, sek sek... Oturduğum park sırasında yanıma düşen kara elbiseli kadın, ben hazların mengenesinde hazlar içinde kıvranırken (tam altımda bir supericiği kaybettiği bilyesini arıyordu) karnımın ağrıyıp ağrımadığını sormuştu, küstah cadı! Ah, beni ergenlik çağının kol gezdiği bu çağda, yosunlu bahçemde bırakın, ilişmeyin! Bırakın oynaşsınlar çevremde sonsuza dek. Hiç büyümesinler.

Lolita, Vladimir Nabokov

Prolog

O yaz küçük bir yelkenlinin üzerinde, gölün ortasındayız. Rüzgâr bazen hırçınlaşarak saçlarımı çekiştiriyor, bazen sakinleşerek başımı okşuyor. Ege'nin ışığı altında pırıltılarla iğnelenen suyu yarararak kaplıcanın tesislerine doğru ilerleyen tur teknesi neşelenmeyi hatırlatıyor bana. Teknenin etrafına yaydığı müziğin en çok darbuka kısmını ayırt ediyor, dümtük ritimleriyle uyumlu gülüşmeleri ve içindeki renkli hareketliliği seçiyorum. Turistler ve eğlenceleri. Denizden göle, gölden kaplıcaların çamurlarına yarım günlük turları, arınma seansları. Para harcamaları, bahşişleri ve uzak bakışları. O bakışların yakınlaşmasıyla hissedilen acıma duygusu. Konakladıkları motellerde annemin uzattığı havluları alışları, annemin temizlediği masalara oturuşları. Ve annemin beni oldum olası öfkeliendiren o zavallı kibarlığı.

Şimdi bu yelkenlide oturmuşken annemi unutmamalı ve diğerleri gibi tatile çıkmışçasına ben de eğlenebilmeliyim aslında. Belki de tek isteğim bu: Eğlenen, eğlenmeyi bilen, nasıl bir şey olduğunu tam bilmediğim o seçkin topluluğun bir üyesi olabilmek. Ama bu yelkenlide değil de o kalabalığın arasında olmak. Üst kısmı fırfırlı bikini, kot şortumla aileleriyle tatile çıkmış ya da yaz dizilerinde gördüğümüz kızlar gibiyim ama değilim. Yelkenin başında sırtı bize dönük adamlarla hemen onun yanında güneşin altına uzanmış kadını görüyorum. Ne Hande gibi bir arkadaşım var çevremde ne yasını tuttuğum İlya ne de bu yası bana unutturacak başka bir yaşıtım. Güneşte kavrulan omuzlarımın acısını

şikâyet edebileceğim bir yakınım da yok. Görenin babam olarak yakıştırdığı yanımdaki adam babam değil.

Birden parmağını kürekkemiğimde ve oradaki kabarık lekenin üzerinde hissediyor, irkiliyorum. Omuzlarımla beraber kasılıyor bütün vücudum. Ama o parmağını çekmiyor.

“Doğum lekesi. Şanslısın, çok güzel bu. Ay biçiminde. Eminim başka doğum lekelerin de vardır. Var mı?”

“Var” diyorum ama der demez de pişman oluyorum. Biliyorum ki şimdi soracak yerini. Oysa ben yedi yaşımdan beri annemin bile görmesini istemediğim bu doğum lekesini saklarım hep. Annem banyoda sırtımı ve kollarımı keselerken, bacaklarım daima bitişik, bir kolumu anneme uzatırken, diğer kolumu o lekeyi kapatacak şekilde kucağımda tutarım. Kabarık lekeye tırnağıyla bir an için kazır gibi dokunduğunda vücudum çekiliyor, diğer leke de sırtımdaki gibi kaşınıyor. “Nerede var peki başka?” diye üsteliyor. Kızıyorum kendime. Kızıyor, utanıyorum. Öyle utanıyorum ki bacaklarımı birleştiriyorum, yumruk halindeki iki elimi sıkı sıkıya kucağıma kapatıyorum. Çok değil, birkaç ay sonra o elleri nasıl kucağımda avuçlayıp çözebileceğini, gizlediğim lekeye bakabileceğini, sadece eliyle değil, ağzıyla da ona dokunacağını aklımın ucundan bile geçirmiyorum. Bir şey seziyorum belki ama böylesini değil.

Bıçağı almak için sessizce mutfığa girerken aklımda yalnızca bunlar var. On yıl önceki o yazla başlayan küçük kızın utancı öfkemi biliyor. Bıçağı ararken başım uğulduyor, gözüm karacak gibi oluyor ama öfkem her türlü kararsızlığın önüne geçiyor.

Yalpalamadan çekmeceyi açıyor, aşçının eti en iyi kesen bu dediği tahta saplı bıçağı alıp çantama atıyorum. Elim o bıçağın serin sapı üzerinde, kararlılıkla mutfaktan çıkıyorum.

Peri, küçük Peri

Gözümün önüne cansız bir beden gelip duruyor; soğumuş, suda kala kala şişmiş. Unuttuğumu sandığım o bıçak ise her an zihnimde yeniden canlanıp jilet keskinliğiyle parıldıyor; onu bazen kumların arasına saklanmış bazen de suyun dibindeki yosunlara saplanmış olarak görüyorum. Belki de, diyorum kendi kendime, suda yer değiştiriyordur sürekli, hatta gölün denize kavuştuğu noktaya kadar gelip sonunda bu kıyıya vurmuştur. Bıçağın, tam karşımızdaki karanlık yüzeyinde şehir ışıklarının kırıldığı denizden kıyıya vurduğunu, kafede çalışanlardan birinin eline geçtiğini ve tekrar mutfaktaki eski yerine yerleştiğini hayal ederken yakalıyorum kendimi, ürperiyorum. Nemli bir el koluma dokunuyor bu sırada, kalbimin atışlarını adeta nefesimde hissediyorum.

“Neyin var senin?”

Seda’nın soru işaretleriyle dolu yüzü o kadar yakınımda ki istemsizce başımı geriye doğru itiyor, çıplak kolumu terli parmaklarından kurtarıyorum. “Yok bir şey” diyorum.

“İş çıkışı gidiyoruz, değil mi?” diye devam ediyor Seda; bunu söylerken kollarını göğsünün üzerinde kavuşturarak dikiliyor önümde. Onun terasın çiğ ışığı altındaki bakışlarını seçiyorum. Hem hesap soran hem de bana inanmayı isteyen bu ifadeyi öyle

iyi tanıyorum ki. Gönülsüzlüğümü, dalgınlığımı biliyor Seda. Aslında birbirimizle karşılaştığımız günden beri de biliyor olmalı. Ne istiyor ki benden, diye bir kez daha kendi kendime sormadan edemiyorum yine de. Benim beceremediğim bir arkadaşlıktan nasıl bir umarı olabilir?

“Tabii ki gidiyoruz” demekle yetiniyor, hızla hareketleniyorum. Seda geri çekiliyor.

İçeriye döndüğümde gün boyu bakışlarını üzerimde hissettiğim şefin biraz önce bana seslendiğini hatırlıyor, ivedilikle işe koyuluyorum. Bedenim komutları ezbere bilen, kendini taklit eden bir robot sanki: Bir masanın üzerinde unutulmuş toz bezini alıp sandalyeleri ertesi güne hazır hale gelecek şekilde düzelttikten sonra bezi temizlik kovaşının üzerine bırakıyorum. Adamın şüpheli bakışları hâlâ üzerimde, biliyorum. Başka bir çift göz daha var beni takip eden. Şefin kızdığı anlarda “Atanamayan” diye seslendiği Barış beklentiyle arkamdan bakıyor. Bu dünyaya ilgisizliğin arttıkça, onun içinde hareket eden en az bir kişi seni kendi çeperine çekmek ister gibi bir düşünceyi belki çok sonra somutlaştıracakım zihnimde ama o anda, fakülteadaki son sınavlara girip çıktıktan sonra çalışmak için kendimi attığım bu koyda, bu kafede, hele ki aklımda gölden dışarıya atılmış bir cansız gövdenin hayali dururken ne uzun uzun tespitlerde bulunacak ne de beni kendi dünyalarına çağırın insanlara aldırarak bir ruh halindeyim. Vücut ne yapması gerekiyorsa onu yapıyor, dünyayı idare ediyor sadece. Koşuşturmalar, eğilmeler, bükülmeler, durmalar... Çekmeler, tıktırılar, cınlamalar... Bir uğultunun içindeki hareketin ve sesin peşine takılmış, dönüp duruyorum.

Sonunda kasada gün sonu hesabı yapılıyor, adisyonlardaki rakamlar toplanıyor. Bahşişler beşe bölünüyor; kâğıt paralara şıktırlı demirlikler eklenip servisteki diğer çalışanlarla birlikte bana da uzatılıyor. Avucuma ne konduğuna bakmıyorum bile.

Yine de Őef garsonun Seda'ya gözüyle beni işaret ederek "Ne oluyor buna?" der gibi bir harekette bulunduğunu fark ediyorum ki aynı soruyu Barış'ın bakışlarında da görmem zor değil. Bakmıyorum ama böyle olduğunu biliyorum. Bir köşesini giyinme odası gibi kullandığımız depo odasına geçip avucumdaki paraları sırt çantasının cebine sıkıştırıyorum.

Seda peçete ve kâğıt havlu rulolarıyla yüklü rafların önünde üzerini değiştiriyor, sabah pansiyondan çıkarken beraberinde getirdiğı siyah elbiseyi giyiyor. Ayaklarına ince topuklu, önleri açık, şık ayakkabıları geçiriyor. Uçlarını kuaförde sararttığı kül rengi saçlarını tokalarından kurtardığında, saçlar ipeksi açılıp iki yandan omzuna dökölüyor, geniş yanaklarını gölgeliyor; yüzü böylece biraz daha inceliyor. Garson kızıdan, ince, şuh bir kadına dönüşürken tavırları da bedenine ayak uyduruyor. Raflardan birine kendi ellerimizle astığımız küçük aynada dudaklarını parlatırken bir kaşını alaycılıkla yukarı kaldırarak beni nasıl göz hap-sinde tuttuğunu görüyorum. Umursamıyorum ama biliyorum ki benim hiçbir hazırlık yapmamama kızıyor. Sırt çantamı omzuma attığımda "Sen böyle mi geleceksin?" diyerek aynaya sırtını dönüyor. Aynı soruyu sabah pansiyondan çıkarken de sormuştu. Bunu kendisi de hatırlamış olmalı ki duraksıyor, bir yabancıнын gözüyle bakar gibi üzerimdeki eteğı, omuzlarımı açıkta bırakan atlet tişörtü inceliyor, "Neyse, aslında böyle de hoşsun" diyor. "Belki biraz makyaj..." Dışarı çıkmaya davrandığını anladığında üstelemiyor ama uyurgezerliğime anlam vermeye çalıştığını çok iyi biliyorum. Aslında sen hep böyleydin, der gibi bir hali de yok değil hani. Aramızdaki sessizliğı bozmuyor yine de.

Sokağı adım attığımızda, terli bir hamamın içine atılmış gibi afallıyoruz. Akşamın sıcağıyla öyle beklenmedik şekilde sarıp sarmalanıyoruz ki şaşkınlıkla birbirimize bakarken bir an için so-

kağın ortasında kalakalıyoruz. Tıpkı havayı yoklayan köpekler gibiyiz, diye düşünmeden edemiyorum. Değişime alışmak için biz de gövdelerimizle havayı kokluyor, onun içinde yerimizi arıyoruz.

“Bu havalandırmalar insanı aldatıyor gerçekten” diyor Seda yeniden hareketlenirken. Başımı sallamakla yetiniyorum sadece. Koltukaltımda kabaran terin kokusunu aldığımda, Seda’nın ya da önümden geçip giden insanların da bu kokuyu alıp almadıklarını merak ediyorum ister istemez. Ama bir adım önümde yürüyen Seda kendiyle meşgul, aylakça gezinen insanların arasından süzülüyor hızlıca. Ayaklarındaki ince topuklarla nasıl böyle rahat yürüyebildiğini düşünüyor, sağ ayak bileğindeki halhalın adım attıkça incecik parıltılarla renk değiştirmesini izliyorum. Barlardan yankılanan müzik sesleri karışıyor Seda’nın topuk seslerine; cadde bizim gibi işten çıkanlardan ya da gece eğlencesine hazırlanan turistlerden geçilmiyor. Kalabalığın arasına gizlice sızmış gibi gezinen kaçak göçmenleri ise kederli ve tedirgin ifadelerinden tanıyorum en çok.

Adımlarını biraz daha hızlandıran Seda, yanı başındaki yokluğumu fark edip dönüp arkaya bakıyor. Çok heyecanlı ve benim de heyecanlanmamı bekliyor, bu yüzden yavaşlığıma anlam veremiyor. Numarasını telefonuna *Aşkım* olarak kaydettiği adamla sevdiği bir şarkıcının bar konserinde eğlenmeye hazırlamış ve benim de bu eğlenceye katılabileceğime inanmak istiyor. Buna inanmayı öyle çok istiyorum ki ben de. Onu bazen Hande’ye benzettiğimi, aslında benzetmekten çok Hande’nin yerine koyduğumu düşünüyorum. Belki Seda da biliyor bunu, çünkü bir keresinde kendisine Hande diyerek seslenmiştim. Sormuştu da “Hande kim?” diye. “Eski bir arkadaş.”

Evet, gerçekten de eski. Hande’yle arkadaşlığımız öyle uzak bir zamana aitmiş gibi görünüyor ki gözüme; hatırladığım, Birbirine tutunan iki çocuk daha çok. Kendilerini yetişkin sanan iki

ergen. Bir yerlerde karşılaşsak, tanır mıyız birbirimizi, tanımak ister miyiz, emin bile değilim.

Seda anacaddede bir otomobilin önünde dikilen iki adama gülümseyip el salladığında, sadece koltukaltımda keskinleşen kokuyu daha yoğun bir şekilde almakla kalmıyor, vücudumdaki tanıdık ağrıyı da hissediyorum. Aynı anda adamların bizi fark ettiklerinde nasıl hareketlendiklerini, yüzlerine yerleşen sırtışı görüyorum. Kolundan tutup durdurmak istiyorum Seda'yı. Gitme, gitme! Gözüm tutmadı bu adamları. Söylemiyorum ama "Bugün hiç günümde değilim" diyebiliyorum. "Ben eve gitsem, kızmazsın değil mi?"

"Ama olur mu? Ne münasebet. Arkadaşını senin için getirdi. Beğenmedin mi? Yaşı biraz büyük ama çok hoş, baksana."

Bakmak istemiyorum ama bakıyorum. Saçları üç numara tıraşlı iki adamın nasıl da birbirlerine benzediğini, benimle tanıştırlacak olanın top sakalını, simetrik, düzgün yüzünü seçiyorum.

"Yok ya. Hiç ilgisi yok... Hoş birine benziyor. Ama keyifsizim gerçekten. Sanırım regl olacağım."

"Peki, sen bilirsin. Git o zaman, o salak dizilerini izle!"

Darılıyor bana Seda, haklı olarak darılıyor ve kolunun üzerindeki elimi sıyrıyor, yüzüme bile bakmadan seri hareketlerle adamlara doğru yürüyor.

Geri dönüyorum. İşte şimdi kendimle baş başayım. İnsanların arasına katılıp her şeyi unutmaya çalışmak en doğrusu olacaktır belki de. Dönsem, onlara yetişsem, biliyorum ki sevinecektir Seda. Ama hayır, ben kendimi tanıyorum. Artık iyi tanıyorum. O kadının bilmem ne fenomen adıyla çektiği ilk videosunu gördüğümünden ve mutfaktaki bıçağı elime aldığımdan beri onunla bağlantılı her an, her olay, her yüz ani bir ışık patlaması gibi zihnimde canlanıyor ve ben bunları düzene sokmaya çalışırken yakalıyorum kendimi. Kadının bugünkü videosunu izlediğimden

bu yana başka bir şey düşünemiyorum. Yıllardır aramadığım çocukluk arkadaşım Hande bile capcanlı duruyor gözümün önünde şimdi.

Ama Hande'yi en son gördüğüm on iki yaşındaki haliyle biliyorum. Güneşte sararmış saçları, hafif çekik gözleri, sol yanağındaki o hiç sevmediği, ayna önünde silip yok etmeye çalıştığı küçük, siyah beniyle ve ergen gövdesiyle hatırlıyorum onu. Okulların tatile girmesiyle birlikte haftada en az üç gün, bazen sabahtan, bazen de öğleden sonra ilçenin dışındaki zeytin alanından nasıl yola koyulduğumuzu, soluğu gölün kordonunda aldığımızı, kumsala kadar yürüdüğümüzü hatırlıyorum sonra. Hayır, buna hatırlamak denmez, kaç gündür ben geçmişin kızgın kazanının içine düşmüş debelenirken tekrar tekrar yaşıyorum o günleri. Yaşlıların, hastaların ve turistlerin şifa aradığı karşı koydaki kaplıcalar gibi kokan gölü görüyorum. Annem buna “çürük yumurta kokusu” demişti bir keresinde, Hande “osuruk” deyip kıkırdamıştı. Bense çok geçmeden bunun kükürt kokusu olduğunu A'dan öğrenecektim. Evet, A. Ben ona Abi, Amca, Bey diyelediğim için A diyorum kısaca. Kısaltmalar en başta Hande'yle ortak şifrelemelerimizdi bizim. İlkokul sıralarında başlattığımız, o günlerde plajda da sürdürdüğümüz dostluğumuzun nişanesi.

Aslında gölde bir plajın varlığı, ilçedeki herkes gibi annem için de dışarıkların icadı. Böyle bir suya girmek, o suda yüzebilmek ancak ve ancak gözü kara oğlanların ve yabancıların harcı. Kasabalılar yılanlardan söz ediyor, suyun ağırlığından korkuyorlar; uzaklara açılanları gölün dibine çektiğine inanıyor, o suya girip de bir daha geri dönmeyenleri tanıyorlar.

Ama biz, o yaz ayağımızı yerden kesen derinliklere gitmeye cesaret edemesek de annelerimizin korkularını reddetmiş, hayatı korkusuzca yaşamaya heves etmiş yeniyetmeleriz. Havlanmış banyo havlularını kuma seriyor, tıpkı plaj tatilcileri gibi, daha çok da onları taklit ederek ama onlar gibi mayo giyemediğimiz

için de üzerimizdeki ort ve tiörtlerimizle suya girip çıkıyor, kendimizi havluların üzerine atıyoruz.

Deniz kıyılarında en az bir ay önce sıcaklar bastırımı ve dn-ya şimdi yirmi  yaında çalışmaya geldiğim bu koydaki gibi turistlerin etrafında dönmeye balamıken, gln plaj işletmesi henüz açılmamış. Böylece kocaman bir direğin üzerindeki can-kurtaran kulesine bizi uyarabilecek bir görevli de oturmamı. Ama yine de üzerimizdeki bakışları biliyoruz. Hem dünyanın merkezinde hem de her an bir yasağın hedefindeyiz ne de olsa. Gnelenirken kitap okuyan ufak tefek esmer bir kadın; yüz bu-labildiği herkesle arkadaş olmaya çalışan, etleri prsm ya-lı bir adam; yaz kış ilçede yaşadıklarını bildiğimiz İngilizler ve bazen bir gazetenin, bazen de cep telefonun arkasındaki bakış-larıyla karılatığımız, orta yalı mı genç mi olduğuna karar ve-remediğimiz bir adam. İşte o adam A. Tanıyor gibiyim onu bir yerlerden. Bir dizi oyuncusuna benzetiyorum onu ama hangisi olduğunu çıkaramıyorum. Ho, plajdaki diğerk insanlara da g-zm aına. Kafamda iki gruba ayırdığım İngilizlere mesela. Sa-bahları dört be kişilik yalıca olan grupla, öğleden sonra daha genç olanlarla karılaıyoruz. Gln gerçek sahibi onlar. Gln iyiliğini isteyen onlar çünkü. Sabah İngilizler plajın etrafındaki ve sudaki çöpleri topluyorlar. Plastik ieleri, uuan peçeteleri, glden mi geldiği yoksa bu plajdan mı suya atıldığı belli olmayan içecek kutularını ellerindeki koca p torbalarına atıyorlar. Sanki ancak bu temizlikten sonra rahat nefes alıyor, ancak bundan son-ra suya girebiliyorlar.

İngilizlerin ie koyuldukları böyle bir an daha var ki, on yıl önce değilk bugnm gibi bütün detaylarıyla aklımda: İki ka-dın koskocaman bir kırık plastik kapıyı glden çıkıyorlar. Onu kumların üzerine srklerlerken syleniyorlar. fkeliler. Derken kapının üzerine yığdıkları içi p dolu torbaların yanına kve-riyorlar, kolları kanatları kırılmış gibi. zntlerinin sebebini

sudaki kirlilik olduğunu tahmin etmek de emin olamıyoruz. Bir şeyin farkındayız ama: Onların bu temizliği güven veriyor bize. Tıpkı, annelerimizin çalıştıkları otellerden erkenden eve gelmeleri, evi temizleyip toparlamaları ve mevsim kışsa sobayı yakıp üzerinde kızarttıkları ekmeğin kokusunu etrafa yaymaları gibi bir şey bu.

On üç yaşına basmak üzereyim; o kadınların gölü ve dünyayı bizim için temizlediklerine inanıyorum. Çünkü her şeyin ve herkesin merkezinde biz varız. Öyle hissediyoruz. Sanıyoruz ki herkes bizi izliyor ve sanıyoruz ki bizi izleyen herkes ya nefretle ya da bir çeşit hayranlıkla yapıyor bunu: Kitap okuyan ufak tefek esmer kadın, sadece birkaç saatliğine bisikletleriyle gelip suya giren genç bir çift, başlarda dede değimiz ama sürekli yanımızda bittiği için sinirlendiğimiz, moruk dememek için M adını taktığımız yaşlı adam da bu merkezde. En çok da dizilerdeki bir oyuncuya benzettiğimi sandığım o adam. A. Hande bir ara, onu okulda gördüğünden söz ediyor. Ben böyle bir şeyi hatırlamıyor, onu okulumuzla, öğretmenlerimizle ya da ilçenin kavruk yüzülü çocuklarıyla yan yana getirmekte zorlanıyorum. Bilmediğimiz ama öykünebileceğimiz bir dünyaya ait o. Boynunda bazen kocaman bir fotoğraf makinesi taşıyor. Karşıdaki sıra dağlara, bazen de etrafta oynayan çocuklara doğru tutuyor makineyi. Bir keresinde yedi sekiz yaşlarında bir oğlanla kızın sudan yeni çıkmış en tatlı halleriyle “Amca, bizim de fotoğrafımızı çeksene!” dediklerini, adamın makineyi uzun uzun onlara doğru tuttuğunu, çok geçmeden kitap okuyan ufak tefek kadının, adama neden bir fotoğraf makinesiyle dolaştığını sorduğunu, adamın “Hobi fotoğrafçısıym, göldeki değişimin fotoğrafa nasıl yansıdığını merak ediyorum” dediğini duyuyoruz. Hande, “Bence kadın adama asılıyor” diyor. Ben de öyle sanıyorum. Ama yine de emin değiliz. Kadının bakışlarında ve sesinde başka bir şey vardı, diye konuşuyoruz sonra. Şüphe gibi bir şey.

“Elime alıyorum tokayı; ortadan bastırıldığında kapanıp açılan türden. Çıt çıt... Tokaya sıkışmış tüyü inceliyorum. Bir saç kılı bu; incecik, uzun. Hiç kuşkusuz benden sonra bir kız çocuğu kalmış bu odada. Kumral saçlı bir kız. Bu kızın kumaş ve lastik saç bağcıkları ve taçları varmış, çünkü ahşap kutudan çıkanlar bunlar. Böyle bir kızın varlığını dolaba asılı banyo havlusu da kanıtıyor. Çocuk havlusunun yanında kocaman, beje çalan başka bir havlu sabahlık daha asılı.”

Gölün kıyısına vuran bir ceset. Kumun üzerinde unutulmuş bir bıçak. Kaan, uzun zamandır görmediği babasını son yolculuğuna uğurlamaya hazırlanırken, bu yasin içinde dile gelmeyen bir şeyler dolaşıyor. Bir öfke. Bir sızı. Bir utanç. Peri'nin çalınmış çocukluğundan geriye kalan utanç.

Bu cenaze, yalnızca bir vedaya değil; geçmişin sessizlikle örtülmüş anlarına da çağırıyor onları. Peri de Kaan da, yıllar boyunca söylenmiş yalanları, anlamla yüklenmiş suskunlukları, bilerek kaçırılmış bakışları ve hiç sorulmamış soruları bir bir hatırlıyor. Herkesin bildiği ama kimsenin adını koymadığı aile sırlarını.

Çocukluk geri alınabilir mi? Hatırlamak bir yarayı iyileştirir mi, yoksa onu daha görünür mü kılar? Kumlara saplı bir bıçak, geçmişin izlerini kesip atmaya yeter mi?

Bu roman, bireysel bir yasin içinden geçerek, çocukluğun korunmamış alanlarını, sınıfsal ve cinsel sömürünün iç içe geçtiği o karanlık eşiği yokluyor. Menekşe Toprak, *Peri*'de zor bir meseleyi yüksek sesle değil, derinlikli ve edebi bir sezgiyle ele alıyor; okuru, suskunluğun en çok konuştuğu yere davet ediyor.

